

Verksamhetsberättelse 2011

Innehåll

Verkställande direktör Merja Ailus översikt av år 2011	5
Styrelsens verksamhetsberättelse 2011	7
Förvaltningsorganen 2011	23

Verkställande direktör Merja Ailus översikt av år 2011

Förändringarnas år

Vi inledde år 2011 med ett nytt namn, en ny framtoning och organisation samt ett utvidgat kundfält, när vi började sköta pensionsärendena också för de anställda hos staten och dem som gått i pension från staten. Förändringen var omfattande, Kevas personal ökade från knappa 400 personer till 524 personer och antalet kunder steg till 1,3 miljoner försäkrade och pensionstagare.

Allmänt uppskattat gick överföringen av pensionsärendena för statens personal från Statskontoret till Keva väl. Trots förändringarna förblev pensionernas handläggningstider på tidigare nivå och servicenivån förblev allmänt taget god. I början av året ställde kunderna mer frågor än normalt, vilket var förväntat på grund av förändringarna. Men det återstår fortfarande mycket arbete, bl.a. när det gäller att göra Keva mer bekant för de nya kunderna samt förkorta pensionernas handläggningstider.

Arbetsgivarkundernas erfarenheter av Keva och Kevas tjänster utreddes på våren. Kundnöjdheten ökade klart från den utredning som gjordes hösten 2009. Kommunernas ledning ansåg också att de hade fått tillräckligt med information om Kevas utvidgade uppgiftsfält. Likaså var personkundernas nöjdhet med den service som de erhållit på en god nivå enligt den enkät som gjordes i slutet av året.

Kevas elektroniska tjänster utnyttjas flitigt och redan över 70 procent av ålderspensionsansökningarna på kommunsektorn kommer till Keva på elektronisk väg. Tack vare det är handläggningstiderna för pensionerna på kommunsektorn bland de kortaste när det gäller arbetspensioner. Revideringen av Kevas nättjänster fortsätter och de nya tjänsterna inbegripna kommer det elektroniska arbetspensionsutdraget och pensionskalkylatorn hösten 2012 att stå till förfogande för alla anställda på den offentliga sektorn.

I slutet av året koncentrerade man sig i Keva på att ta i bruk ett nytt pensionshandläggningssystem. Året som börjat är också arbetsdrygt till denna del.

Fortsättning i arbete ska stödas under pågående förändringar

Keva har som mål att förlänga arbetskarriärerna och den vägen minska trycket på pensionsavgifterna genom att stöda fortsättning i arbete. Med fortsättning i arbete som mått har resultaten hittills varit goda. Exempelvis går allt fler i pension

som 63-åringar eller äldre. Också delinvalidpensionernas andel av invalidpensionerna har fortsatt att öka. Det totala antalet begynnande invalidpensioner har förblivit på ungefär samma nivå sedan början av 2000-talet. Den förväntade pensioneringsåldern har inte på samma sätt som under tidigare år stigit och andelen av dem som fortsatt till sin egen pensionsålder eller över denna kvarstod på 2010 års nivå.

Keva samlade under verksamhetsåret sitt utbud på tjänster under varumärket Kaari. Varumärket Kaari omfattar nu alla Kevas tjänster, genom vilka Keva stöder såväl arbetsgivarna som arbetstagarna när det gäller fortsättning i arbete. I forskningsverksamheten som tar sikte på att utveckla arbetslivet klarade man i synnerhet delinvalidpensionerna ur såväl arbetsgivarens, chefens som organisationens synvinkel.

Man måste svara på förändringar i omvärlden

Förändringarna i kommunerna fortsatte. Kommunreformen debatterades under slutet av året och den tidvis hätska debatten i anknytning till förändringarna har fortsatt. Lagstiftningen som gäller bolagisering av affärverk gavs ännu inte år 2011. Vi beredde oss på förändringar och framhöll kommun- och servicestrukturförändringarnas effekter på det kommunala pensionssystemet.

I och med det nya regeringsprogrammet koncentrerades beredningen av lagarna som gäller arbetspensionerna på den offentliga sektorn till social- och hälsovårdsministeriet. Enligt regeringsprogrammet inverkar överföringen inte på verkställighetsmodellerna, finansieringen eller placeringsverksamheten när det gäller pensionskyddet för den offentliga och den privata sektorn. Tillsynen över Keva blev kvar hos finansministeriet. I regeringsprogrammet nämns flera projekt i anslutning till utvecklingen av arbetslivet. Keva följer noga med hur projekten framskrider och medverkar i dem med anlitan av sin sakkunskap på området. I slutet av året tillsatte Finansministeriet en arbetsgrupp med uppdrag att bereda ett förslag till regeringsproposition om att de uppgifter i anslutning till pensioner, vilka 2011 blivit kvar hos Statskontoret, ska överföras till att skötas av Keva från ingången av 2013.

På hösten fick Keva plats i Rantas pensionsförhandlingsgrupp som överväger medlen för att förlänga arbets-

karriärerna, trygga finansieringen av arbetspensionssystemet samt säkerställa ett tillräckligt pensionsskydd.

Den kommunala lönesumman fortsatte att växa. Realtillväxten var ca en procent. Lönesumman kan i fortsättningen påverkas av ändringar i servicestrukturen och av den allt skarpare konkurrensen om arbetskraft, i fall antalet kommunalt anställda minskar på grund härav.

Med tanke på finansieringen väckte också den globala ekonomins tillstånd oro, eftersom det återspeglades på placeringsavkastningarna. I början av året påverkades placeringsverksamhetens miljö av folkresningarna i arabländerna och tsunamin i Japan. USA:s skuldproblem skapade en egen turbulens och problemen på euroområdet återspeglades kraftigt på placeringsavkastningarna i slutet av året. Med tanke på omständigheterna klarade sig placeringarna åtminstone skäligt.

Vi har nalkats år 2012 med energi och vårt mål är att svara mot omvärldens utmaningar. Vi har också hand om evangelisk-lutherska kyrkans pensioner och FPA:s personalpensioner med stöd av lag. Vi betjänar alltså hela den offentliga sektorns personal. Vi är fortfarande kommunernas egen pensionsanstalt, eftersom vi ansvarar för att finansieringen av det kommunala pensionssystemet är säkrad.

Jag tackar vår styrelse och delegation för stödet och för ramarna inom vilka vi har skött vårt arbete. Samtidigt tackar jag personalen för arbetet som den utfört, tack vare vilket Keva har förmått svara mot de mål som uppställts. Ett tack också till våra kunder och intressentgrupper för deras respons som gett oss en grund för våra strävanden att utveckla verksamheten.

Helsingfors i mars 2012

Merja Ailus
verkställande direktör

Styrelsens verksamhetsberättelse 2011

Innehåll

Verksamhetsförhållandena	2
Författningsändringar	2
Kundrelationer	3
Avgiftsinkomst	3
Pensioner och yrkesinriktad rehabilitering	4
Stöd för fortsättning i arbete	9
Placeringsverksamheten	10
Dotter- och intressebolag	12
Pensionsansvarsfonden	12
Kapitalvärdet av intjänade förmåner inom det kommunala pensionssystemet	12
Verksamhetskostnader och avskrivningar	12
Förvaltning	13
Personal	13
IT	14
Intern övervakning	14
Framtidsvisioner	15

Verksamhetsförhållandena

Kevas verksamhetsförhållanden var händelserika år 2011. Under året genomförde man utvidgningen av Kevas verksamhetsområde, beredde arbetet på det nya pensions-handläggningssystemet samt stödde fortsättning i arbete. Verksamheten påverkades dessutom av förändringarna i kommunfältet, den instabila placeringsmiljön samt regeringsprogrammet.

Händelserna under placeringsåret 2011 präglades av EU-staternas ekonomiska särutveckling med skuldkriser, USA:s skuldproblem, folkresningarna i arabländerna, tsunamin i Japan samt utvecklingsländernas växande roll inom den globala ekonomin. Osäkerheten när det gäller utvecklingen hos euroområdet skuldkris samt USA:s skuldproblem syntes på placeringsmarknaderna i form av värdenedgång och kraftigt försvagade avkastningsutsikter inför framtiden.

Pensionspolitiken präglades av de olika partiernas löften inför riksdagsvalet våren 2011, speciellt i fråga om pensionsåldern. Sexpartiregeringen som uppstod som ett resultat av förhandlingarna om regeringsprogrammet drog upp riktlinjerna för att reducera hållbarhetsunderskottet i den offentliga ekonomin genom att förlänga arbetskarriärerna samt genom att se till arbetspensionssystemets hållbarhet och tillräckliga finansieringsnivå. Man söker säkerställa ett tillräckligt pensionsskydd i första hand genom att förlänga arbetskarriärerna, men uppmärksamhet fästes också vid indexskyddet. Regeringsprogrammet omnämnde separat att finansieringen av också den offentliga sektorns pensioner måste säkerställas. Lösningar på regeringsprogrammets mål som avser pensionspolitiken söker man nå inom den pensionsförhandlingsgrupp där också Keva är representerad.

I och med regeringsprogrammet koncentrerades beredningen av pensionslagarna på den offentliga sektorn till social- och hälsovårdsministeriet. Målet med koncentrereringen av lagstiftningen är inte att åstadkomma förändringar i verkställighetsmodellerna för den offentliga och den privata sektorns arbetspensionsskydd eller i finansieringen, placeringsverksamheten eller övriga motsvarande omständigheter. Tillsynen över Keva kvarstår hos finansministeriet.

Ett utkast till den s.k. vitboken om EU:s pensioner publicerades i december 2011 och den slutgiltiga versionen 16.2.2012. Revideringen av pensionsfondsdirektivet är fortfarande på hållt. Vitboken innehåller en beskrivning av kommissionens vision om framtidens pensionssystem samt tjugo konkreta förslag till framtida lagmotioner, genom vilka målläget ska uppnås. Även om Finlands arbetspensionssystem omfattas av det nationella beslutsfattandet, kan den vidare utvecklingen ha effekter också för oss. Europeiska Unionen innehar en central position också när det gäller att effektivisera och skärpa övervakningen av finansmarknaden.

På kommunfältet förde man i följd diskussioner om sätten för produktionen av tjänster. En lagstiftning som gäller bolagisering av affärsverk har ännu inte skapats, men i avvaktan på den bolagiserade affärsverk redan nu. Med tanke på finansieringen av det kommunala pensionssystemet är utvecklingen dock ännu inte alarmerande, eftersom kommunernas lönesumma fortfarande växte i skäligen takt. I slutet av året var det kommunreformen som debatterades på kommunfältet. Man följer med dess verkningar och söker förutspå dem till den del som förändringarna påverkar ordnandet av servicen.

Utvecklingen har varit gynnsam till den del som gäller fortsättning i arbete. Andelen av dem som gått i delinvalidpension av alla som gått i invalidpension fortsatte att öka och arbetsgivarnas medvetenhet om betydelsen hos fortsättning och ork i arbetet ökade klart, både tack vare Kevas åtgärder och dessutom via den offentliga debatten.

Kevas operativa verksamhet organiserades på nytt, när behandlingen av statens pensionsärenden för personundernas del överfördes från Statskontoret till Keva vid början av 2011. Allmänt taget har överföringen av uppgifterna gått väl.

Ändringarna fortsatte år 2012 när skötseln av pensionsskyddet för den evangelisk-lutherska kyrkan och Folkpensionsanstaltens personal lagstiftningsvägen överfördes på Kevas ansvar.

På hösten tillsatte finansministeriet en arbetsgrupp för att bereda lagändringarna med stöd av vilka de uppgifter i anslutning till skötseln av pensionsskyddet, som blivit kvar hos Statskontoret, överflyttas till Keva från början av 2013.

Författningsändringar

Förutom att pensionsskyddet för personalen som omfattas av lagen om kyrkans pensioner överfördes till att skötas av Keva från och med 1.1.2012 gjordes flera enskilda ändringar i såväl lagen om kommunala pensioner som i lagen om statens pensioner. Ändringarna var små och de gällde minskning av primära förmåner, deltidspension, beviljande av ålderspension retroaktivt, indragning av invalidpension retroaktivt samt rätten att utfärda interimistiska beslut. Bestämningen av familjepension ändrades så att pensionen räknas direkt på den pension som förmånslätaren fått vid dödsögonblicket, också efter en sådan förmånslätare vars pensionsfall har inträffat före 2005.

Till lagen om kommunala pensioner fogades en bestämmelse om medlemsamfunds konkurs. Också konkursboet kan om det så önskar fortsätta som medlemsamfund i Keva.

Kundrelationer

Målet för utvecklingen av kundrelationerna är konstruktivt kompanjonskap som gagnar såväl kommunarbetsgivarna som också övriga aktörer inom den offentliga förvaltningen samt Keva. Kommunarbetsgivarkunderna betjänades allt mer multiprofessionellt. Lednings- och hanteringsprocesserna inom kundrelationerna utvecklades och servicen arrangerades i allt högre grad på kundens villkor. För de största medlemssamfundet, dvs. landskapscentralerna och stora samkommuner utsågs kundansvariga personer för att koordinera verksamheten. Kundrelationen med staten inleddes.

Kommunarbetsgivarnas kundnöjdhet steg till en högre nivå än tidigare. 95 % av dem som besvarade kundnöjdhetenkäten gav Kevas verksamhet skolvitsordet 8-10 (92 % år 2008 och 88 % år 2009).

För kommundirektörerna, ekonomi- och finansieringsdirektörerna samt personaldirektörerna berättade man i synnerhet om Kaari-tjänsterna, betydelsen av fortsättning i arbete och pensionsavgifterna samt om betydelsen av bolagisering och praxis. Vikten av koncernstyrning betonades.

Keva arrangerade under redovisningsåret hundratals olika kurser och evenemang, av vilka största delen bestod av utbildning som gällde pensionsskyddet. På statens arbetsplatser inleddes pensionsutbildning. Dessutom var Keva med på pensionsinformationstillfällen som arrangerades av TELA och var avsedda för dem som är födda 1951 – 1953.

Stödande av fortsättning i arbete var ett viktigt tema för kurser och evenemang. Under verksamhetsåret arrangerades

bl.a. träning och workshopar kring arbetshälsa och yrkesinriktad rehabilitering. Ämnen för arbetshälsan var skapande av verksamhetsmetoder för aktivt stöd, träningen strategisk arbetshälsa samt presentation av resultaten av arbetspulsenkäterna för kommunernas ledningsgrupper som redskap när det gäller att vidta nödvändiga åtgärder.

Vid utbildning och övriga evenemang tog man i bruk videokonferensteknik. Allt som allt deltog närmare 20 000 personer i evenemang som arrangerats av Keva. Dessutom var Keva med som utställare på 15 evenemang.

På våren arrangerades den sjätte Kevadagen, där man behandlade pensionssystemets ekonomiska dimensioner.

Avgiftsinkomst

Antalet försäkrade enligt lagen om kommunala pensioner (KomPL) var vid utgången av år 2011 uppskattningsvis 509 000 personer, alltså något fler än året innan. KomPL-lönesumman uppgick till 15 376 miljoner euro, vilket var 643 miljoner euro (4,4 %) mer än år 2010.

I KomPL-avgiftsinkomst inflöt år 2011 totalt 4 406 miljoner euro (4 187 miljoner euro år 2010), vilket var 28,65 % av lönesumman. Avgiftsinkomsten ökade jämfört med föregående år med 219 miljoner euro (5,2 %). KomPL-avgiftsinkomsten bestod av fyra olika komponenter, dvs. arbetsgivarens och arbetstagarens lönebaserade avgift samt den pensionsutgiftsbaserade och den förtidspensionsutgiftsbaserade avgiften som tas ut av arbetsgivaren.

KomPL-avgiftsprocent 2002–2011							
År	Arbetsgivarens andel					Löntagarens pensionsavgiftsprocent	Totalt i genomsnitt
	Lönebaserad avgift	Pensionsutgiftsbaserad avgift	Förtidspensionsutgiftsbaserad avgift	Självriskavgifter	Totalt		
2011	16,10	6,45	1,00		23,55	5,10 ¹⁾	28,65
2010	15,60	6,66	1,29		23,55	4,87 ²⁾	28,42
2009	15,90	6,60	1,10		23,60	4,62 ²⁾	28,22
2008	16,00	6,62	1,08		23,70	4,42 ³⁾	28,12
2007	16,50	6,54	0,79		23,83	4,61 ⁴⁾	28,44
2006	17,10	6,11	0,50		23,71	4,60 ⁵⁾	28,31
2005	17,10	5,55		0,56	23,21	4,90 ⁶⁾	28,11
2004	17,45	4,98		0,64	23,07	4,60	27,67
2003	17,45	4,59		0,69	22,73	4,60	27,33
2002	17,65	4,17		0,70	22,52	4,40	26,92

¹⁾ för dem som är under 53 år 4,7 % och för dem som fyllt 53 år 6,0 %

²⁾ för dem som är under 53 år 4,5 % och för dem som fyllt 53 år 5,7 %

³⁾ för dem som är under 53 år 4,3 % och för dem som fyllt 53 år 5,4 %

⁴⁾ för dem som är under 53 år 4,1 % och för dem som fyllt 53 år 5,2 %

⁵⁾ för dem som är under 53 år 4,3 % och för dem som fyllt 53 år 5,4 %

⁶⁾ för dem som är under 53 år 4,6 % och för dem som fyllt 53 år 5,8 %

I lönebaserad avgift insamlades 3 260 miljoner euro, vilket var 8,1 % mer än år 2010. Arbetstagarnas andel av avgiften var 785 miljoner euro och arbetsgivarnas 2 475 miljoner euro. År 2011 var den lönebaserade avgiften i medeltal 21,2 % av lönerna, dvs. 0,73 procentenheter mindre än år 2010. Avgiften fördelade sig så att av anställda som inte fyllt 53 år togs 4,7 % ut i avgift, av dem som fyllt 53 år togs 6,0 % ut och av arbetsgivarna 16,1 %.

I pensionsavgiftsbaserad avgift togs av medlemssamfundet i enlighet med delegationens beslut ut 992 miljoner euro, vilket i relation till lönesumman var 6,45 %. Ökningen jämfört med föregående år var 11 miljoner euro, dvs. 1,1 %.

I förtidspensionsavgiftsbaserad avgift togs i enlighet med delegationens beslut ut 153 miljoner euro, vilket var 1,0 % av lönesumman.

Kreditförluster som hänförs till KomPL-avgiftsinkomsten har varit mycket sällsynta, men år 2010 försattes ett medlemssamfund (Adulta Oy) i konkurs, vilket konstaterades i styrelsens verksamhetsberättelse 2010. Under år 2011 har som Kevas fordran i konkursboet preciserats ca 537 000 euro. Eftersom en mycket stor osäkerhet råder om summan kommer att erhållas, har hela fordran bokförts som kreditförlust i KomPL-avgifterna i bokföringen år 2011. Den skifteslott som eventuellt erhålls från konkursboet bokförs som Kevas inkomst när saken blir klarlagd.

Vid utgången av 2011 hade 581 medlemssamfund ordnat ekonomiskt stöd via Keva. I betalningsandelar för ekonomiskt stöd tas år 2011 ut ca 4 miljoner euro, ungefär en miljon euro mindre än i fjol. Ekonomiskt stöd är en förmån som motsvarar grupplivförsäkring och betalas ut efter en kommunal tjänsteinnehavares eller arbetstagares död till hans eller hennes förmånstagare.

Från arbetslöshetsförsäkringsfonden erhöles 135 miljoner euro i försäkringspremier, samma belopp som år 2010.

Pensioner och yrkesinriktad rehabilitering

Skötseln av statens pensions- och rehabiliteringsärenden övergick från Statskontoret till Keva från början av 2011. År 2011 sköttes KomPL- och StaPL-förmånsärendena ännu med separata handläggningssystem. På grund av de separata systemen är antalet KomPL-avgöranden och antalet StaPL-avgöranden inte helt jämförbara sinsemellan.

Avgjorda KomPL-pensionsärenden

År 2011 avgjordes totalt 57 605 KomPL-förmånsärenden, av vilka 48 547 var ordinarie pensionsärenden och resten övriga pensionsärenden och rehabiliteringsansökningar. Jämfört med i fjol sjönk antalet avgjorda förmånsärenden med 174 (-0,3 %). Också ett något mindre antal ålderspensionsärenden avgjordes än året innan (-1,2 %).

Mest minskade antalet avgjorda arbetslöshetspensionsärenden (-56,2 %) samt antalet avgjorda deltidspensionsärenden (-30,7 %). Deltidspensionsavgörandena minskade därför att den undre åldersgränsen för dem som är födda år 1953 eller senare är 60 år. Arbetslöshetspensionen för sin del är en förmån som håller på att avskaffas, eftersom år 1950 eller senare födda inte längre har rätt till arbetslöshetspension.

Däremot ökade antalet avgöranden i s.k. övriga pensionsärenden (10,2 %) och i rehabiliteringsbeslut (11,6 %). Till de övriga pensionsärendena hör bl.a. rehabiliteringspenning och ekonomiskt stöd. Också något fler invalidpensions- och familjepensionsavgöranden gjordes än året innan.

Antalet nya pensionsärenden som avgjordes var 32 480, vilket var 3,9 % mindre än året innan. Av dessa var 29 241 positiva pensionsavgöranden. Av ansökningarna som gällde invalidpensioner avslogs 19,8 %, året innan var andelen avslagsbeslut 17,4 %.

Avgjorda KomPL-pensionsärenden enligt pensionsslag 2011 och 2010				
Pensionsslag	Alla pensionsärenden, st.		Ändring, %	av vilka nya pensionsansökningar år 2011
	år 2011	år 2010		
Ålderspension	20 089	20 327	-1,2	17 542
Full invalidpension	15 235	15 036	1,3	7 302
Delinvalidpension	6 256	5 938	5,4	2 751
Arbetslöshetspension	255	582	-56,2	198
Deltidspension	2 532	3 652	-30,7	1 931
Familjepension	4 180	4 069	2,7	2 756
Övriga pensionsärenden	4 978	4 518	10,2	
Rehabiliteringsbeslut	4 080	3 657	11,6	
Alla	57 605	57 779	-0,3	32 480

Keva hade som mål år 2011 att 92 % av KomPL-besluten ges i tid (det s.k. servicenivåmålet). Enligt servicenivåmätaren gavs 93,4 % av pensionsbesluten i tid (92,9 % år 2010).

Försäkrade enligt KomPL

Drygt en halv miljon försäkrade omfattas av lagen om kommunala pensioner, av dem är ca 77 % kvinnor. Medelåldern för de försäkrade enligt KomPL är relativt hög, 45,3 år.

De försäkrade enligt ålder och kön 31.12.2010			
Ålder, år	Män	Kvinnor	Alla
-19	1 021	2 506	3 527
20-24	5 167	15 218	20 385
25-29	9 052	30 923	39 975
30-34	11 568	39 645	51 213
35-39	12 534	42 943	55 477
40-44	13 413	47 268	60 681
45-49	15 646	56 054	71 700
50-54	16 945	61 796	78 741
55-59	16 980	57 017	73 997
60-64	11 900	33 899	45 799
65-	1 948	3 661	5 609
Alla	116 174	390 930	507 104

Uppgifterna i tabellen är från år 2010, eftersom uppgifterna för år 2011 finns att tillgå först sommaren 2012.

Pensionsavgången enligt KomPL

År 2011 avgick 13 482 personer med pension från kommunsektorn. Antalet personer som gick i pension var 0,7 % (94 personer) mindre än år 2010, framför allt på grund av det minskade antalet arbetslöshetspensioner.

Antalet personer som gått i ålderspension (7 927 personer) fortsatte att öka (1,4 %), men ökningen blev långsammare. Också allt fler gick i delinvalidpension eller började lyfta rehabiliteringsstöd. Däremot var det färre personer än året innan som gick i full invalidpension (-6,5 %).

Andelen personer som gått i delinvalidpension (inkl. partiellt rehabiliteringsstöd) av alla dem som gått i invalidpension steg fortsättningsvis och var 38 procent (36 % år 2010). Det årliga antalet personer som gått i delinvalidpension översteg för första gången gränsen 2 000 personer.

Medelåldern för dem som gått i pension var 59,8 år då den år 2010 var 59,7 år. Den förväntade pensioneringsåldern för en 25-årig kommunalt anställd var 60,5 år. Också inom hela arbetspensionssektorn var den förväntade pensioneringsåldern för 25-åringar år 2011 60,5 år. För en 50-årig kommunalt anställd var den förväntade pensioneringsåldern 62,8 år. Den förväntade pensioneringsåldern berättar i vilken

ålder 25- eller 50-åriga arbetstagare i snitt skulle gå i pension, om man i framtiden gick i pension på exakt samma sätt som under granskningsåret.

Man kan gå i ålderspension flexibelt i åldern 63-68 år. Andelen personer som under översiktsåret gick i pension i en högre pensionsålder än i sin personliga ålder för ålderspension var 37 %, dvs. 2 932 personer av samtliga som gick i ålderspension. Tidigare än i den personliga åldern för ålderspension gick 1 155 personer, alltså 15 % av dem som gick i ålderspension.

De mest betydande orsakerna till arbetsoförmåga år 2011 var sjukdomar i rörelseapparaten samt mentala störningar, dessa orsaker täckte 69 % av de sjukdomar som ledde till övergång på invalidpension. Tills vidare ikraftvarande invalidpensioner beviljas oftast på grund av sjukdomar i rörelseapparaten och rehabiliteringsstöden beviljas på grund av mentala störningar.

Avgjorda KomPL-pensionsärenden och pensionsavgång år 2011

48 547

Avgjorda pensionsärenden

32 480

Avgjorda nya pensionsärenden

Fortsättnings-, justerings- och betalningsbeslut

29 241

Beviljade nya pensioner

Avslagna pensionsansökningar

13 482

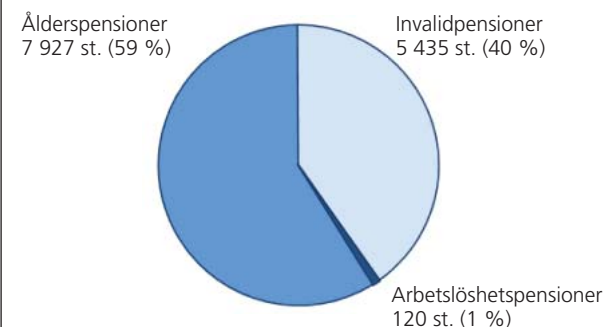
3 776

Pensionsavgång från kommunsektorn

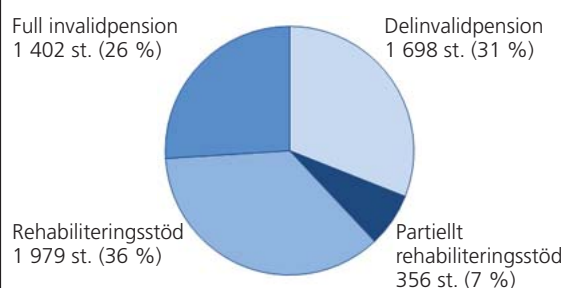
Nya deltids- och familjepensioner

Pensionsavgång från annan anställning än KomPL-anställning och övriga beviljade nya pensioner

Pensionsavgång enligt KomPL år 2011

Invalidpensionsavgång enligt KomPL år 2011

Personer som gått i pension från kommunsektorn, medelålder och medelpension per pensionslag år 2011

Pensionslag	Personer	Medelålder, år	Medelpension, e/mån
Ålderspension	7 927	63,7	1 773
Full invalidpension	1 402	57,8	1 179
Fullt rehabiliteringsstöd	1 979	49,0	1 064
Delinvalidpension	2 054	56,0	704
Arbetslöshetspension	120	61,7	963
Alla	13 482	59,8	1 437

Självrättelseförfarande som gäller pensionsbeslut enligt KomPL

Ändring i Kevas pensionsbeslut kan sökas hos Besvärsnämnden för arbetspensionsärenden, vars beslut åter kan överklagas hos försäkringsdomstolen. Besvärerna tillställs Keva som antingen kan rätta sitt beslut eller översända besvärerna för behandling i besvärinstanserna.

År 2011 behandlade Keva totalt 1 106 besvär över sina KomPL-beslut (1 091 år 2010), varav 920 (920) gällde bedömningen av arbetsförmågan. Av samtliga besvär rättade Keva 10,3 % (11,0 %) och av de besvär som gällde bedömningen av arbetsförmågan 8,5 % (9,3 %).

I Keva behandlades år 2011 av de KomPL-beslut som getts av Besvärsnämnden för arbetspensionsärenden, som hade överklagats hos försäkringsdomstolen, totalt 279 besvär (357 år 2010). Av besvärerna gällde 245 (316) bedömningen av arbetsförmågan och av dem rättade Keva 4,1 % (3,2 %).

Avgjorda StaPL-pensionsärenden

På grund av de olika handläggningssystemen finns det inte lika heltäckande uppgifter om antalen inom StaPL, som det finns om KomPL. Antalen förmånsärenden enligt StaPL är inte heller direkt jämförbara med KomPL.

År 2011 avgjordes totalt 19 903 förmånsärenden enligt StaPL. Jämfört med året innan ökade antalet avgjorda ärenden med 119 (0,6 %). Mest ökade ålderspensionsbesluten (8,1 %) och familjepensionsbesluten (6,4 %).

Mindre beslut om arbetslöshetspensioner än i fjol fattades (-76,1 %) och deltidspensioner (-15,8 %). Också färre s.k. övriga pensionsärenden fattades (-25,7 %) än året innan.

Av ansökningarna som gällde invalidpensioner avslogs 19,8 %, året innan var andelen avslagsbeslut 18,1 %.

År 2011 behandlade Keva totalt 290 besvär över sina StaPL-beslut, varav 172 gällde bedömningen av arbetsförmågan. Av samtliga besvär rättade Keva 10,3 % och av de besvär som gällde bedömningen av arbetsförmågan 6,4 %.

Personer som avgått med invalidpension enligt sjukdomsgrupp år 2011

Sjukdomsgrupp	Andel av alla, %			Andel av alla, %
	Full invalidpension	Fullt rehabiliteringsstöd	Delinvalidpensioner	
Sjukdomar i rörelseapparaten m.fl.	35,7	31,5	59,5	43,2
Mentala störningar m.fl.	20,7	40,7	15,2	25,9
Tumörer	10,3	7,7	2,6	6,5
Sjukdomar i nervsystemet	9,8	3,1	6,0	6,0
Sjukdomar i cirkulationsorganen	8,1	4,2	6,0	5,9
Skador, förgiftningar m.fl.	5,0	7,5	1,8	4,7
Övriga sjukdomar	10,3	5,2	8,8	7,9
Alla	100,0	100,0	100,0	100,0

Vid Keva behandlades år 2011 av de StaPL-beslut som getts av Besvärnämnden för arbetspensionsärenden, som hade överklagats hos försäkringsdomstolen, totalt 50 besvär. Av besvären gällde 37 bedömningen av arbetsförmågan och av dem rättade Keva 2,7 %.

Avgjorda StaPL-ansökningar enligt pensionsslag 2011 och 2010			
Pensionsslag	Alla pensionsärenden, st.		Ändring, %
	år 2011	år 2010	
Ålderspension	8 728	8 076	8,1
Full invalidpension	3 609	3 638	-0,8
Delinvalidpension	639	636	0,5
Arbetslöshetspension	54	226	-76,1
Deltidspension	1 898	2 253	-15,8
Familjepension	4 061	3 815	6,4
Övriga pensionsärenden	437	588	-25,7
Rehabiliteringsbeslut	477	552	-13,6
Alla	19 903	19 784	0,6

Pensionernas handläggningstider

De totala handläggningstiderna när det gäller KomPL-invalidpensioner, deltidspensioner och rehabiliteringslöften blev kortare. Snabbast avgjordes rehabiliteringslöftena, där beslutet gavs i snitt inom 13 dagar. Ålderspensionsansökningarna avgjordes i snitt inom 25 dagar. Handläggningstiderna för invalidpensionsansökningar var längst, 46 dagar.

Handläggningstiderna när det gäller StaPL-deltidspensioner, arbetslöshetspensioner och rehabiliteringslöften blev kortare. Snabbast avgjordes arbetslöshetspensionerna, där beslutet gavs i snitt inom 23 dagar. Ålderspensionerna avgjordes i snitt inom 54 dagar. Handläggningstiderna för invalidpensionsansökningar var längst, 63 dagar. Tiden ökade jämfört med året innan, vilket berodde på att handlägningsprocessen ändrades till att motsvara handlägningsprocessen för KomPL-ansökningar, medan det gamla

systemet som överförts från Statskontoret fortfarande var i bruk. Systemet stöder inte handlägningsprocessen i Keva och kräver mycket manuellt arbete.

År 2012 tar man i bruk ett nytt gemensamt pensions-handläggningssystem med ökad automation. Det nya systemet väntas förkorta pensionshandläggningstiderna under de närmaste åren, i synnerhet för StaPL:s del.

Elektroniska tjänster till kunderna

Nättjänsterna som Keva erbjuder de kommunala arbetstagarerna och arbetsgivarna utnyttjades flitigt år 2011.

På tjänsten Pensionskalkylator och registerutdrag loggade under året in ca 124 200 personer (101 500 år 2010). Den elektroniska ålderspensionskalkylatorn var den populäraste tjänsten och den utnyttjades av ca 80 300 personer år 2011. Deltidspensionskalkylatorn anlätades av ca 16 000 personer. Registerutdragstjänsten hade ca 71 200 besökare.

Den elektroniska pensionsansökningstjänsten, en tjänst som står till pensionsombudsmännens förfogande, anlätades igen flitigt. Av dem som gick i KomPL-ålderspension sökte 73,3 % ålderspension på elektronisk väg (73 % år 2010). Andelen personer som sökte deltidspension var ännu större, 83,2 % av ansökningarna kom till Keva via nätet (84 % år 2010).

De elektroniska tjänsterna stod ännu inte hösten 2011 till StaPL-kundernas förfogande. Hösten 2012 öppnas Kevas nya nättjänst, där alla de som arbetar inom kommun, staten, kyrkan och FPA kan göra upp en pensionskalkyl eller kontrollera sina personliga anställnings- och pensionsuppgifter.

Yrkesinriktad rehabilitering

Antalet nya klienter till KomPL-rehabiliteringen var 2 695 (2 340 år 2010). Antalet nya klienter ökade väsentligt och utgjorde det största årliga antalet nya klienter som någonsin funnits. Klienternas medelålder var 47,4 år (0,1 år lägre än år 2010). De ursprungliga yrkena hos dem som sökte sig till rehabilitering var samma som under tidigare år, primärskötare och närvårdare, sjukskötare, städare samt barnskötare och

Pensionsansökningarnas totala handläggningstid 2011 och 2010 KomPL, StaPL och privata pensionsanstalter						
Pensionsslag	Handläggningstid, dagar					
	KomPL		StaPL		Privata pensionsanstalter	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Ålderspension	25	25	54	54	49	49
Deltidspension	34	35	44	65	62	59
Invalidpension	46	47	63	51	55	58
Arbetslöshetspension	33	20	23	25	28	20
Familjepension	20	18	27	27	24	21
Rehabiliteringslöfte	13	14	29	33	40	43

daghemsbiträden sökte oftast rehabilitering.

Rehabiliteringsbeslut gavs till 4 080 (3 657 år 2010). Av dessa gällde 1 926 rätten till yrkesinriktad rehabilitering och 2 154 den yrkesinriktade rehabiliteringens innehåll. Handläggningstiderna för rehabiliteringsbesluten var 13 dagar (14 dagar år 2010). Andelen avslagsbeslut var 18,5 %, dvs. samma som året innan.

För 44 % av sökandena var sjukdomar i rörelseapparaten orsaken till nedgången i arbetsförmågan och för 24 % var det fråga om mentala störningar. Under året slutförde 994 rehabiliteringsklienter ett program för yrkesinriktad rehabilitering. Av dem återgick 78 % i förvärsarbete. Andelen personer som återgick i förvärsarbete minskade med tre procentenheter jämfört med föregående år. Sysselsättandet av partiellt arbetsföra är mer utmanande än tidigare, bl.a. på grund av den förändrade yrkesstrukturen till följd av bolagiseringen och omvandlingen till affärsverk på kommunsektorn.

Den yrkesinriktade rehabiliteringen enligt StaPL övergick till att skötas av Keva fr.o.m. 1.1.2011. Antalet StaPL-rehabiliteringsklienter minskade från i fjol. 253 personer ansökte om rätt till yrkesinriktad rehabilitering, medan år 2010 ansökningar inkom från 362 personer.

Under året fick 477 StaPL-klienter ett beslut. Den genomsnittliga handläggningstiden för rehabiliteringsbesluten enligt StaPL var 29 dagar. Handläggningstiden kommer i och med det nya handläggningssystemet sannolikt att bli kortare, år 2011 ändrades handläggningen till att motsvara KomPL-handläggningsprocessen, men den sköttes fortfarande med det gamla systemet som övergått från Statskontoret.

Av ansökningarna från personer anställda hos staten var orsaken till nedgången i arbetsförmågan i 45 % av fallen mentala störningar och i 30 % av fallen sjukdomar i rörelseapparaten. Från statens sida var det oftast byråsekreterare som sökte sig till yrkesinriktad rehabilitering.

Utbetalda pensioner

KomPL-pensionsutgifterna år 2011 uppgick till 3 541 miljoner euro, vilket var 220 miljoner euro och 66 % mer än året innan. Antalet löpande pensioner var vid årets slut totalt ca 349 000, alltså knappa 3 % mer än år 2010.

År 2011 betalade Keva ut statens pensioner till ett belopp av 3 656 miljoner euro, vilket innebar en ökning om ca 3 % från föregående år. Vid årets slut var antalet löpande pensioner hos staten ca 275 000. Staten finansierade sina egna pensioner till fullt belopp så att den betalade till Keva ett månatligt förskott som fastställdes av finansministeriet, och som vid årets slut avstämde mot den faktiska pensionsutgiften. För år 2011 återbetalar Keva till staten 63,9 miljoner euro, som bokförts för att korrigera de förskott som staten betalade.

Statens pensioner	
Miljoner euro	år 2011
Utgift enligt pensionslag	
Ålderspension	2 997
Förtida ålderspension	113
Invalidpension	176
Deltidspension	26
Arbetslöshetspension	11
Familjepension	322
Rehabiliteringspenning	2
Rehabiliteringsstöd	9
Utgifter totalt	3 656
Inkomst	
Erhållna förskott	-3 720
Återbetalas överskjutande förskott	64
Inkomst totalt	-3 656
Resultat inverkan på Kevas resultat	0
Innefattar StaPL-pensioner och pensioner som betalats på andra anstalters vägnar.	

KomPL-pensionsutgift enligt pensionslag 2007–2011					
Miljoner euro	2011	2010	2009	2008	2007
Ålderspension	2 725	2 503	2 322	2 079	1 930
Förtida ålderspension	118	113	109	94	82
Invalidpension	395	398	395	373	350
Individuell förtidspension	0	1	3	5	9
Arbetslöshetspension	18	30	40	42	40
Familjepension	171	169	168	159	154
Deltidspension	68	63	61	59	57
Rehabiliteringsstöd	43	41	40	40	41
	3 538	3 318	3 138	2 851	2 663
Andelar som betalas till staten	3	3	3	2	2
Totalt	3 541	3 321	3 141	2 853	2 665

Stöd för fortsättning i arbete

Stöd för fortsättning i arbete är ett centralt insatsområde i Kevas strategi. Målet är att så många kommunala arbetstagarer som möjligt ska fortsätta fram till sin egen pensionsålder eller över denna, att så få invalidpensioner som möjligt ska börja och att så många som möjligt ska kunna fortsätta i arbete trots nedgång i arbetsförmågan.

Under året planerade och offentliggjorde man ett nytt varumärke, under vilket man samlade alla Kevas tjänster som har att göra med fortsättning i arbete. Varumärket fick namnet Kaari.

I verksamheten lades tonvikten vid att göra kostnaderna för arbetsoförmåga kända. Under året utvecklade man en modell i anknytning till beräkningen av kostnaderna för arbetsoförmåga samt en därtill hörande tjänst som man börjar erbjuda de största medlemssamfunden under år 2012. Keva medverkade också i projektet Haku, där man utvecklade nyckeltal som anger personalens värde.

Keva stöder sina medlemssamfunds arbetshälsoverksamhet genom att hjälpa dem att utveckla verksamhetsprocedurerna för aktivt stöd. Med hjälp av aktivt stöd kan man förutsäga problem med arbetshälsan och förbereda sig på att lösa dem. Under året preciserade man Kevas tjänster för utveckling av aktivt stöd, huvudsakligen i samband med Norra Karelen-projektet (PoKa). Dessutom arrangerades temaforum.

Keva stödde sina medlemssamfunds arbetshälsoverksamhet också genom träningen Arbetshälsa strategiskt samt servicehelheten Din kommuns arbetshälsopuls. Dessutom arrangerades olika workshoppar och seminarier kring fortsättning i arbete.

År 2011 utsträcktes den yrkesinriktade rehabiliteringen till att omfatta också StaPL-klienter. De centrala verksamhetsmodellerna samt beredskapen att varsebli exempelvis ett rehabiliteringsbehov är olika inom de olika sektorerna (staten och kommunerna), vilket återspeglades på uppsökande av rehabilitering i rätt tid och den vägen på återgången till arbetslivet. Ändringarna som gäller hela den offentliga sektorn har stora inverknings på den yrkesinriktade rehabiliterings-

verksamheten, eftersom möjligheterna för partiellt arbetsföra att placera sig i arbetslivet i och med förändringarna ofta blivit allt snävare. Trots utmaningarna har resultaten av den yrkesinriktade rehabiliteringen förblivit goda.

När det gäller delinvalidpensioner genomförde man ett omfattande forskningsprojekt, där delinvalidpensionen granskades ur arbetstagarnas, chefernas och arbetsgivarens synvinkel. Enligt undersökningen är delinvalidpensionen en god lösning när det gäller att stöda fortsättning i arbete, men både arbetstagarna och arbetsgivarna behöver mer information om saken.

I verksamheten i anslutning till företagshälsovården tog man i bruk nya verksamhetsformer. Arbetsgivarens och företagshälsovårdens ansvar och roller när det gäller att stödja fortsättning i arbete klarlades. En utmaning är att en allt större del av medlemssamfundens ordnar sina företagshälsovårdstjänster hos privata serviceproducenter. Keva strävar efter att inverka så att företagshälsovården beaktar aktuella reformer och verkar såsom dessa förutsätter.

Man började allt mer intensivt följa med de riksomfattande projekten i anslutning till utveckling av arbetslivet och förlängning av arbetskarriärerna. Målet är att inverka aktivt på de centrala projekten genom att presentera Kevas verksamhetsmetoder och kunnande samt den offentliga sektorns särdrag. I syfte att stödja fortsättning i arbete samarbetade man med KT Kommunarbetsgivarna samt med huvudavtalsorganisationerna på kommunsektorn bl.a. inom Kommunsektorns arbetskarriärgrupp och inom Arbetarskyddscentralens kommungrupp. I samarbete mellan Keva, KT Kommunarbetsgivarna samt Finlands Kommunförbund inom den gemensamma Kommunarbetsverksamheten utarbetade man scenariot "Kuntatyön skenaarioita" fram till år 2020.

Fortsättningen i arbete på kommunsektorn utvecklades i gynnsam riktning. Upp till 48 % av de KomPL-försäkrade som gått i pension från ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande fortsatte i arbete fram till minst 63 års ålder. Delinvalidpensionernas andel av samtliga invalidpensioner har ökat kraftigt på kommunsektorn. År 2000 var andelen personer som gått i delinvalidpension av samtliga KomPL-försäkrade i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande på kommunsektorn ca 18 %, medan motsvarande siffra år 2011 var 39 %.

Placeringsverksamheten

När det gäller placeringsverksamheten har de senaste åren varit synnerligen varierande. På grund av finanskrisen var 2008 det sämsta året genom tiderna inom placeringsverksamheten. Året 2009 blev å sin sida mycket bra, när det skedde en helomvändning på marknaderna i början av våren. Också redovisningsåret 2010 visade sig bli bra ur placeringsverksamhetens synvinkel. År 2011 försvagades läget återigen på kapitalmarknaderna.

År 2011 var på många sätt mycket händelserikt. I början av året drabbades Japan av en naturkatastrof som ledde till en allvarig kärnkraftsolycka. Längs med året förekom det omfattande våldsamma oroligheter i Nordafrika och på Arabiska halvön. Såväl euroområdet som USA:s skuldproblem kulminerade i flera repriser. I bakgrunden låg oron för den fortsatta tillväxten i den globala ekonomin.

Inom euroområdet och i hemlandet fördes debatter om hur de mest skuldsatta euroländerna och i förlängningen hela euroområdet ska klara sig. Förutom Grekland, Irland och Portugal som drabbades av problem i skuldkrisens första stadium blev också Italien och Spanien utsatta för marknadernas press. Detta gjorde att skuldkrisen blev betydligt allvarigare och svårare att hantera. Euroområdet ansträngde sig hela året för att lugna situationen, men en stor del av besluten sköts fram till år 2012.

Placeringarna enligt gängse värde 31.12.2011		
	miljoner euro	%
Ränteplaceringar	13 320	46
Aktieplaceringar	11 230	39
Fastighetsplaceringar	2 450	8
Kapitalplaceringar	1 420	5
Hedgefonder	617	2
Tillgångsplaceringar	7	0
Totalt	29 044	100

Placeringstillgångarnas valutafördelning enligt gängse värde 31.12.2011		
	miljoner euro	%
EUR	18 069	62,2
USD	9 050	31,2
GBP	758	2,6
JPY	469	1,6
CHF	270	0,9
SEK	131	0,5
Övriga	297	1,0
Totalt	29 044	100

På grund av de problem som beskrivits ovan blev året 2011 svagt med avseende på placeringsavkastningen. Av egendomsslagen uppvisade kapitalplaceringarna (13,9 %), fastighetsplaceringarna (5,9 %) och ränteplaceringarna (3,5 %) positivt resultat. Negativt resultat åter uppvisade aktieplaceringarna (noterade aktier -10,0 %), tillgångsplaceringarna (-6,1 %) och hedgefonderna (-0,5 %). Kevas totala avkastning var efter kostnader -1,7 %.

Vid början av 2011 uppgick Kevas placeringar till ett marknadsvärde av 28 643 miljoner euro. Vid årets slut var marknadsvärdet 29 044 miljoner euro, alltså 1,4 % mer än vid slutet av 2010.

Placeringarna indelas i ränte-, aktie-, fastighets-, kapital- och tillgångsplaceringar samt hedgefonder. Ränteplaceringarna är skuldebrevslån, masskuldebrevslån samt penningmarknadsplaceringar. En del av placeringarna administrerar Keva själv och en del genom förmedling av förmögenhetsförvaltare (t.ex. aktie- och räntefonder). För att trygga att avkastningsmålet uppnås används även derivatinstrument, vilkas effekter på allokeringen av förmögenhetsslagen beaktas i de siffror som beskriver placeringstillgångarnas riskkorrigerade fördelning.

Avkastningen enligt marknadsvärdet efter kostnader stannade på -1,7 procent år 2011. Placeringarnas kumulativa kapitalavvägda realavkastning från fonderingens början (från 1988) fram till utgången av 2011 var 3,2 % per år. Motsvarande tidsperiods realmedelavkastning utan kapitalavvägning var 5,1 %.

I det bundna kapitalet enligt marknadsvärdet ingår förutom ovan nämnda medel även de resultatregleringsräntor som ingår i resultatregleringarna samt övriga vid uträkningen av avkastningen använda poster totalt 524,3 miljoner euro. Det bundna kapitalet enligt marknadsvärdet uppgår med beaktande av dessa poster till totalt 29 568 miljoner euro.

Ränteplaceringar

År 2011 fokuserade räntemarknaderna på det svåra läget inom euroområdet. Speciellt de stora euroländernas,

Placeringstillgångarnas geografiska fördelning enligt gängse värde 31.12.2011		
	miljoner euro	%
Finland	5 567	19,2
Europa (exkl. Finland)	10 502	36,1
Nordamerika	6 610	22,8
Utvecklingsmarknader	3 815	13,1
Asien (exkl. Japan)	1 389	4,8
Japan	813	2,8
Övriga	348	1,2
Totalt	29 044	100

Italiens och Spaniens, problem ingav oro hos placerarna. I marknadsturbulensen klarade sig de mer riskfria ränteplaceringarna däremot väl. Trots dessa marknadsstörningar var den totala avkastningen av ränteplaceringarna rimlig.

Kevas placeringar i masskuldebrevslån och räntefonder uppgick vid utgången av 2011 enligt marknadsvärdet till totalt 11 345 miljoner euro. Ökningen från i fjol var 668 miljoner euro. Av masskuldebrevsportföljen hade till utomstående förmögenhetsförvaltare (inklusive fonder) allokerats totalt 4 481 miljoner euro, dvs. 39,5 %. Avkastningen av masskuldebrevsplaceringarna enligt marknadsvärdet var 3,7 %.

Skuldebrevslånen (med undantag av de lån som beviljats Kevas egna bolag) uppgick vid slutet av 2011 till totalt 833 miljoner euro. Lånestocken minskade under året med 31 miljoner euro. Av skuldebrevslånen inflöt i ränteintäkter 20 miljoner euro.

Vid utgången av 2011 var beloppet av penningmarknadsplaceringarna 971 miljoner euro.

I ränteintäkter av ränteplaceringarna bokfördes totalt 298 miljoner euro. Ränteplaceringarnas avkastning enligt marknadsvärdet var 3,5 %.

Aktieplaceringar

Aktiemarknaderna var mycket oroliga hela 2011. I augusti sjönk marknaderna mycket brant och återställdes endast delvis under slutåret. De europeiska aktierna, speciellt banksektorn, tyngdes av oro för hur svåra problemen i anslutning till skuldskrisen kommer att bli. Aktieplaceringarnas totalavkastning blev också klart negativ.

MSCI-avkastningsindexet (EUR) som anger den genomsnittliga utvecklingen av de globala aktierna stannade år 2011 på nivån -2,5 %, då det året innan hade varit 20,5 %. De europeiska aktierna sjönk med -8,6 % (11,6 % år 2010) mätt med avkastningsindexet Stoxx 600. De asiatiska aktiernas avkastning (MSCI Asia-Pacific) var -12,3 % (26,2 %).

Vid utgången av 2011 uppgick det totala beloppet av Kevas noterade aktieplaceringar enligt marknadsvärdet till 11 172 miljoner euro. Till utomstående förmögenhetsförvaltare (inklusive fonder) hade allokerats medel totalt 8 815 miljoner euro, dvs. 79 % av hela aktieportföljen.

Dividendintäkterna av aktieplaceringarna var 197 miljoner euro. De noterade aktieplaceringarnas avkastning enligt marknadsvärdet var -10,0 % (20,0 % år 2010).

Fastighetsplaceringar

Kevas fastighetsportfölj består huvudsakligen av direkta placeringar i inhemska fastigheter och fastighetsaktier. Från och med år 2004 har dessutom placerats i både inhemska och utländska fastighetsfonder.

Den inhemska fastighetsmarknaden tyngdes av svag efterfrågan på konstorslokaler och snabb ökning i fastighe-

ternas underhållskostnader. För direkta fastighetsplaceringar var översiktsåret dock rimligt. Också fastighetsfonderna uppvisade positivt resultat.

Placeringsfastigheternas marknadsvärde var vid utgången av året 2 283 miljoner euro, varav fastighetsfondernas andel var 599 miljoner euro. Förutom dessa hade 167 miljoner euro bundits i fastighetsbolag som traditionella skuldebrevslån. Det totala beloppet av de placeringsförbindelser som gjorts i inhemska och utländska fastighetsfonder uppgick till 877 miljoner euro, varav beloppet för icke uttagna förbindelser uppgick till 141 miljoner euro.

Arealen som hyrs ut i de 123 fastighetsbolag som Keva äger uppgick vid årets slut till ca 740 000 m², och de hade 3 369 gällande hyresavtal. Fastigheternas nettohyresintäkter uppgick till 84 miljoner euro. De direkta fastighetsplaceringarnas avkastning enligt marknadsvärdet var 6,1 %. Avkastningen av direkta fastighetsplaceringar som räknats enligt det s.k. KTI-indexet var 6,1 %.

Avkastningen enligt marknadsvärdet för samtliga fastighetsplaceringar var 5,9 %.

Kapital-, hedgefond- och tillgångsplaceringar

Läget på kapitalmarknaderna förbättrades betydligt 2010 och exempelvis placerings- och lösgöringsaktiviteten ökade klart från finanskrisens dystraste tider. Under loppet av 2011 började läget återigen stagnera, bl.a. på grund av det svagare utbudet på skuldfinansiering. Kapitalplaceringarna gav dock utmärkt avkastning.

År 2011 var svårt för hedgefonderna. Merparten av de fonder som verkar på marknaderna uppvisade negativt resultat. Också totalavkastningen av Kevas hedgefonder uppvisade ett knappt minus.

Avkastningen av tillgångsplaceringarna var svag. Tillgångsmarknaderna korrelerade kraftigt med aktiemarknaderna och erbjöd inte placerarna den förväntade diversifieringsvinsten.

Keva hade vid slutet av året 1 419 miljoner euro (marknadsvärdet) i kapitalplaceringar och dessutom 2 direkta placeringar i icke listade företag. Vid slutet av året fanns i hedgefonder totalt 617 miljoner euro (marknadsvärdet). Tillgångsplaceringarnas riskkorrigerade allokeringsandel var 235,3 miljoner euro (marknadsvärdet 7,3 miljoner euro). Det totala beloppet av placeringsförbindelserna som getts i kapitalplaceringar var vid årets slut 3 175 miljoner euro, varav beloppet av icke uttagna förbindelser utgjorde 1 171 miljoner euro.

Kapitalplaceringarnas avkastning enligt marknadsvärdet var 13,9 %. Avkastningen enligt marknadsvärdet av hedgefonderna var -0,5 % och av tillgångsplaceringarna -6,1 %.

Placeringsstrategi

I Kevas finansieringsstrategi definieras de centrala principerna i anslutning till finansieringen av kommunernas pensionsystem, ur vilka även de strategiska målen som uppställs för placeringsverksamheten härleds.

Genom placeringsstrategin leder styrelsen Kevas långsiktiga placeringsverksamhet. På kortare sikt styrs placeringsverksamheten genom en för varje år godkänd placeringsplan i vilken även ingår placeringsfullmakter.

I placeringsstrategin beskrivs de principer och förfaringsätt, genom vilka man försöker uppnå de mål som i finansieringsstrategin har uppställts för placeringsverksamheten. Den centrala delen i placeringsstrategin är att definiera de principer som ska följas vid styrningen av placeringsverksamheten.

Pensionsanstaltens styrelse godkände den placeringsstrategi som gällde 22.9.2010.

Samhällsansvar

Kevas styrelse har beslutat om de mest centrala principerna för det samhällsansvar som ska följas i placeringsverksamheten. Styrelsen har även dragit upp riktlinjerna för de verksamhetsätt och procedurer, genom vilka man försöker säkerställa samhällsansvaret som en del av placeringsprocessen.

Till styrelsen rapporteras regelbundet om hur samhällsansvaret har uppfyllts i placeringsverksamheten. De egna verksamhetsätten i placeringsprocessen kompletteras av den information som Keva får av en utomstående serviceleverantör som koncentrerat sig på att bedöma samhällsansvar inom ramen för företagsverksamhet. Som en del av styrelsens rapport beskrivs även de praktiska åtgärder som har vidtagits på grund av observationerna.

Dotter- och intressebolag

Vid utgången av 2011 ägde Keva helt eller delvis 123 inhemska fastighetsbolag, vilket var tre fler än året innan. Nya ägarskap införskaffade man genom att köpa eller grunda fyra bolag och sälja ett bolag. Keva ägde helt och hållet 102 fastighetsbolag och majoritetsandelen i tio bolag. Intressebolagen (ägarandelen 20–50 %) uppgick till fem. I sex fastighetsbolag var andelen mindre än så.

Förutom fastighetsbolag ägde Keva helt Kuntasijoitus KE Oy, en andel om 30,66 % av Kommunfinans Abp samt en andel om 25 % av Exilion Capital Oy, som förvaltar Fastighetsfonden Exilion Capital.

Pensionsansvarsfonden

Skillnaden mellan Kevas årliga inkomster och utgifter fogas till eller dras av från pensionsansvarsfonden. Vid utgången av 2011 var fondens storlek 29 926 miljoner euro, vilket var 468 miljoner euro, dvs. knappa 2 % mer än året innan.

Kapitalvärdet av intjänade förmåner inom det kommunala pensionssystemet

På basis av pensionsförfattningarna har det tillvuxit betydligt mer förmåner inom det kommunala pensionssystemet, vilka ännu inte har betalats ut, än vad pensionsansvarsfondsbeloppet uppgår till. Kapitalvärdet av dessa förmåner som har tillvuxit bedömdes vid slutet av 2010 uppgå till 90 miljarder euro. För ett år sedan bedömdes detta kapitalvärde till 89 miljarder euro, alltså har uppskattningen justerats en aning uppåt. Under 2011 ökade beloppet med 6 miljarder euro till 96 miljarder euro.

Eftersom tillväxten i pensionsansvarsfonden alltså år 2011 skedde klart långsammare än förmånernas kapitalvärde, ökade det icke täckta kapitalvärdets belopp under året med ca 5,5 miljarder euro.

Uppskattningen av kapitalvärdet hos de förmåner som tillvuxit sker på basis av den bästa tillgängliga informationen som beskriver utvecklingen av dödligheten och övriga faktorer. Det är dock endast frågan om en riktgivande uppskattning av pensionssystemets läge. Förändringar i de hypoteser som utnyttjats vid uppskattningen kan ändra den väsentligt.

Verksamhetskostnader och avskrivningar

Kevas verksamhet utvidgades år 2011 till att omfatta också verkställigheten av statens pensionsskydd, vilket syntes som en ökning i bruttokostnaderna för verksamheten. Kostnaderna för verksamheten före mottagna ersättningar (bruttoverksamhetskostnaderna) år 2011 uppgick till 82,4 miljoner euro, vilket var 9,4 miljoner euro (ca 13 %) mer än år 2010. Samtidigt ökade ersättningarna främst från staten och evangelisk-lutherska kyrkan klart, varför nettoverksamhetskostnaderna där man beaktar avskrivningar samt mottagna ersättningar var 62 miljoner euro, vilket var 9,2 miljoner euro (ca 13 %) mindre än året innan. Keva fick ersättningar för verksamhetskostnader totalt ca 23,5 miljoner euro (4,3 miljoner år 2010), varav statens ersättning för skötseln av verksamheten utgjorde ca 21 miljoner euro och den evangelisk-lutherska kyrkans drygt 1,5 miljoner.

Bruttoverksamhetskostnadernas största post utgjordes av personalkostnaderna på 35,4 miljoner euro. Personalkostnaderna steg från i fjol med 7,3 miljoner euro (26 %). I och med verkställigheten av statens pensionskydd övergick 135 personer från Statskontoret till Keva vid ingången av 2011. IT-kostnaderna var 26,7 miljoner euro, 0,9 miljoner euro (ca 3 %) mer än i fjol. Kostnaderna för de köpta tjänsterna uppgick till 14,6 miljoner euro, 0,1 miljoner euro och ca 1 procent mindre än 2010. Den mest betydande posten när det gäller de köpta tjänsterna utgjordes av förmögenhetsförvaltnings-, förvarings- och beräkningsarvoden. De övriga verksamhetskostnaderna uppgick till 5,7 miljoner euro, alltså 1,4 miljoner mer än året innan.

Funktionsvis granskade uppgick bruttoverksamhetskostnaderna för pensionsfunktionen till 47,9 miljoner euro, dvs. ca 32 % mer än i fjol. Då man beaktar de mottagna ersättningarna, minskade kostnaderna för pensionsfunktionen med 10,5 %. Kostnaderna för placeringsverksamheten var 20,5 miljoner euro, ökningen jämfört med år 2010 var 3,6 %. De mottagna ersättningarna hänfördes inte till placeringsverksamheten. Bruttoverksamhetskostnaderna för förvaltningen var 14,1 miljoner euro, 17 % mindre än föregående år, med beaktande av de ersättningar som mottagits minskade verksamhetskostnaderna med ca 36 %.

Investeringarna i maskiner, inventarier och dataprogram var 15,1 miljoner euro, vilket var 5,5 miljoner euro mer än året innan. De planerliga avskrivningarna för år 2011 var 3,1 miljoner euro, dvs. 0,6 miljoner euro (ca 22 %) mer än år 2010.

Förvaltning

Kevas högsta beslutanderätt utövas av delegationen, vars medlemmar tillsätts av finansministeriet för en kommunalvalsperiod i sänder. Redovisningsåret var den nuvarande delegationens tredje verksamhetsår.

Delegationens ordförande var stadsdirektör Olavi Ruotsalainen från Suonenjoki och vice ordförande kommundirektör Jorma Turunen från Kesälahti.

Under översiktsåret sammanträdde delegationen tre gånger.

Delegationen utsåg i december 2010 styrelsen för följande tvåårsperiod 2011–2012. Styrelsens sammansättning förblev oförändrad. Som ordförande verkade riksdagsledamoten, advokat Sampsa Kataja och som vice ordförande stadsdirektör Tapani Hellstén. De övriga ordinarie medlemmarna var stadsdirektör Mauri Gardin, förhandlingsdirektör Risto Kangas, biträdande stadsdirektör Paula Kokkonen, speciallärare Varpu-Leena Malmgren, verkställande direktör Sallamaari Repo, ordförande Tuire Santamäki-Vuori och verkställande direktör Harri Virta. Santamäki-Vuori begärde

avsked från styrelsen fr.o.m. 1.9 efter att ha blivit utsedd till statssekreterare vid finansministeriet. Delegationen utsåg 24.9 till hennes efterträdare för återstoden av mandatperioden sektordirektör Pirjo Mäkinen.

Av styrelsemedlemmarna är Kangas samt Santamäki-Vuori efter henne Mäkinen sådana medlemmar som lagen förutsätter, som alltså föreslagits av kommunsektorns huvudavtalsorganisationer.

Under översiktsåret sammanträdde styrelsen 11 gånger.

Utöver delegationen och styrelsen har Keva som ett lagbestämt organ en placeringsdelegation, vars medlemmar styrelsen kallar för sin mandatperiod. Placeringsdelegationen har tio medlemmar, där kommunsektorns huvudavtalsorganisationer, finansministeriet samt arbets- och näringsministeriet är företrädare. Som ordförande för placeringsdelegationen verkade finansieringsdirektör Seppo Juntti och som vice ordförande statssekreterare, sedermera överdirektör Terttu Savolainen.

Som ett i instruktionen tillsatt organ verkar arbetsgruppen för utveckling av arbetslivet, vars medlemmar styrelsen likaså kallar för sin mandatperiod. Av arbetsgruppens 12 medlemmar utses 6 på förslag av de kommunala huvudavtalsorganisationerna. Som ordförande för arbetsgruppen för utveckling av arbetslivet verkade direktör Pekka Palola.

Kevas verkställande direktör var Merja Ailus. Som hennes första ställföreträdare verkade vice verkställande direktör Eija Lehto-Kannisto, vars ansvarsområde var pensionsbeslutsfunktionen. Som andra vice verkställande direktör verkade Pekka Alanen, med ansvar för verkställandet av kundstrategin.

Personal

Vid utgången av år 2011 hade Keva 543 anställda (411 år 2010), varav i ordinarie anställning 524 (394) personer och i visstidsanställning 19 (17) personer. Kvinnornas andel av personalen var 74,2 % (71,8 %). Personalens medelålder var vid årets slut 48,7 (47,3) år. Kvinnornas medelålder var 49,5 år och männens 46,3 år.

Ökningen i antalet personal berodde på att 135 arbetstagare med ansvar för pensionsfunktionen vid ingången av 2011 flyttade över från Statskontoret till anställning hos Keva. Samtidigt trädde också Kevas nya organisation i kraft. Man hade redan i god tid året innan kommit överens om den nya organisationen. De anställda hos Keva accepterade tydligen mycket väl den nya organisationen, de nya cheferna och de nya arbetskamraterna, eftersom de anställda enligt en personalundersökning våren 2011 var synnerligen nöjda med sitt arbete.

På personalutbildningen satsades år 2011 totalt ca 443 000 euro (336 000 euro). I proportion till antalet

anställda låg kostnaderna på samma nivå som året innan, ca 816 euro/person. Största delen av utbildningen användes för att stärka yrkeskunnandet samt Keva-kunnandet. Där ingick bl.a. utbildning kring datasystemen såsom, Elmo (pensionshandläggningssystemet), dokumenthanteringen och intranet.

Ytterligare uppgifter om personalens nyckeltal finns i personalbokslutet som görs upp årligen.

IT

År 2011 koncentrerades den största arbetsinsatsen inom IT till att utveckla och förbereda ibruktagandet av det nya handläggningssystemet för pensionsärenden (Kasper). Dessutom tryggade man Kevas operativa funktionsförmåga genom att upprätthålla de nuvarande systemen och dessas produktionsförhållanden.

Kasper-projektet indelas i två delar: Utvecklingen av det handläggningssystem som används i pensionsbeslutsfunktionen, såsom Kevas eget projekt (Elmo), och ett system med kalkyleringstjänst som utvecklas i samarbete med Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen och Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma. De totala kostnaderna för projektet har åren 2006-2011 uppgått till totalt ca 37,9 miljoner euro.

Det nya pensionshandläggningssystemet som projektet gäller var ursprungligen avsett att tas i produktionsbruk i början av januari 2012. På grund av den utmanande tidtabellen beslöt man dock i november 2011 att skjuta fram ibruktagandet av Kasper med två månader. Beslutet föregicks av bristfälligheter som förhindrade att systemet togs i bruk, vilka Keva hade observerat när man testade godkännandet, samt av det beslut som Arek fattat om att till början av mars 2012 skjuta fram ibruktagandet av ändringarna i Areks gränssnitt på ett sätt som svarar mot Kevas behov. Den extra tiden om två månader konstaterades trygga Kevas tillräckligt goda funktionsförmåga genast när ändringarna i gränssnitten tagits i bruk.

År 2011 genomförde man ett versionsbyte inom det centrala datasystemet för placeringsverksamheten WallStreet Suite och påbörjade anskaffningen av ett nytt lånesystem samt fortsatte utvecklingen av det nya betalningsandelsystemet, huvudsakligen som Kevas eget arbete. År 2011 förnyades växlarna i Kevas lokalnät samt hela det trådlösa lokalnätet.

Driftsutgifterna för IT år 2011 var 26,7 miljoner euro och i balansräkningen bokfördes anskaffningar till ett värde av 14,5 miljoner euro som investeringar.

Intern övervakning

Med intern övervakning avses alla de verksamhetsätt, system och metoder, med vilkas hjälp ledningen strävar efter att säkerställa att pensionsanstaltens verksamhet är effektiv, ekonomisk och tillförlitlig. Riskhantering och intern revision är centrala delområden inom riskhanteringen.

Allmän utveckling av riskhanteringen

Riskhanteringsens centrala insatsområde år 2011 gällde överföringen av uppgifterna och personalen som ansluter sig till verkställigheten av statens pensionsskydd till Keva på ett kontrollerat sätt och i enlighet med tidtabellen.

I syfte att utveckla datasäkerheten fortsatte man att utveckla de till verksamheten anknutande verksamhetsprinciperna och -processerna. För att stärka personalens datasäkerhet tog man i bruk en ny inlärningsmiljö kring datasäkerheten. Utöver detta genomfördes datasäkerhetsauditioner.

Inom riskhanteringen som gäller placeringsverksamheten utvecklades bl.a. riskrapporteringen, limituppföljningen, placeringsprocesserna samt dokumentationen i anslutning till dessa.

De mest betydande riskerna

Som den mest betydande strategiska risken år 2011 bedömdes vara att placeringsverksamhetens avkastning på sikt klart stannar under den målnivå som slagits fast i placeringsstrategin och som bestäms enligt pensionssystemets vid var och en tidpunkt rådande penningssituation. Marknadsbetingelserna bedömdes ur placeringsverksamhetens synvinkel fortfarande vara utmanande. Placeringsverksamhetens långsiktiga kapitalavvägda realavkastning 1988–2011 var 3,2 %.

Nedgången i antalet personer som omfattas av lagen om kommunala pensioner och en betydande försämring av avgiftsgrunden till följd av detta bedömdes på sikt som en stor strategisk risk för pensionsanstalten. Avgiftsinkomsten kan försämrans i fall antalet KomPL-försäkrade krymper till exempel för att efterfrågan och utbud på arbetskraft inte möts eller för att den kommunala servicen läggs ut. Detta kan i sin tur framkalla tryck på att höja pensionsavgiften.

Det mest omfattande datasystemprojektet under de senaste åren har varit reformen av handläggnings- och kalkyleringssystemen för pensionsärendena. Till projektet hörde också omfattande samarbete mellan pensionsanstalter och leverantörer. Eftersom det är fråga om mycket centrala och vidsträckt reformer, betraktas riskerna i anslutning till projekten som strategiska.

De mest betydande operativa riskerna har att göra med personalen och datasystemen.

Marknads- och likviditetsrisker

Placeringarnas kortsiktiga risk utgörs av marknadsvärdenas fluktuationer. Denna risk kan beskrivas med Value-at-Risk-talet (VaR). VaR-talet för Kevas placeringar som räknats ut på basis av den månatliga avkastningen under två år var vid utgången av 2011 903 miljoner euro, vilket innebär att detta med 97,5 procents sannolikhet är hela placeringsportföljens största eventuella förlust med en månads tidsintervall. Risken har ökat något, för vid slutet av föregående år var VaR-talet 774 miljoner euro. Orsaken till att risktalet steg är den ökade marknadsfluktuationen under senare hälften av 2011.

Eftersom Kevas avgiftsinkomst översteg pensionsutgiften, var likviditetsriskens betydelse i detta avseende ringa.

Beredskapsplaner

För att säkerställa den ostörda verksamheten har man vid Keva gjort upp en beredskapsplan på anstaltsnivå som godkänts av styrelsen samt mer detaljerade funktionsvisa beredskapsplaner som godkänts av ledningsgruppen.

Insideranvisning

Keva har en av styrelsen fastställd insideranvisning.

Intern revision

Internrevisionens verksamhet baserar sig på den verksamhetsplan för internrevision som styrelsen årligen fastställer. I enlighet med verksamhetsdirektivens rapporterade funktionen till verkställande direktören och till styrelsen om revisionsarbetet som den utfört under året samt om de slutsatser som dragits.

Framtidsvisioner

Under de närmaste åren måste det kommunala pensionssystemet tillsammans med de övriga pensionssystemen svara på många globala utmaningar som gäller pensionsskyddets tillräcklighet och hållbarhet. Den ökande livslängden, det förändrade arbetslivet och ländernas skuldsättningsutveckling framtvingar kritiska granskningar av dimensionering och sporrande element i pensionsskyddet. Utan betydande förlängning av arbetskarriärerna står man oundvikligen inför en sänkt pensionsnivå med alla de problem som detta medför.

Pensionsskyddet och dess finansiering kommer i fortsättningen att vara allt fastare förbundna med skötseln av den offentliga ekonomin och med skuldsättningsutvecklingen i de utvecklade länderna. Inom EU har man varit medveten om saken och som fortsättning på den grönbok som utkom år 2010 torde vitboken som getts ut i februari 2012 redan

lägga fram konkreta förslag till åtgärder som medlemsländerna borde vidta i syfte att trygga det framtida pensions-skyddet. För Finlands del gäller de mest konkreta förslagen att man ska binda den lagbestämda pensionsåldern vid utvecklingen av den förväntade livslängden och den faktiska pensioneringsåldern höjas genom att minska den tidiga avgången från arbetsmarknaden. EU:s inverkan också på den pensionspolitik som bedrivs i Finland torde öka i fortsättningen.

Ur pensionsplacerarens synvinkel ter sig de närmaste åren än en gång utmanande. Speciellt den offentliga ekonomin i många utvecklade länder befinner sig fortfarande i en svår skuldsituation. Utan trovärdiga lösningar på skuldproblemet med smärtsamma men nödvändiga nedskärningar i ekonomin kommer inte heller placeringsmarknaderna att lugna sig under de närmaste åren. Ur placerarens synvinkel ger utvecklingsmarknaderna en liten lättnad i situationen genom att de fortsättningsvis torde erbjuda skälig placementsavkastning.

Kommunsektorn står inom de närmaste åren inför stora förändringar som kan inverka också på finansieringsunderlaget för det kommunala pensionssystemet. Regeringens mål när det gäller kommunreformen förefaller att skjutas fram till tiden efter kommunalvalet, men när reformen genomförs torde förändringen innebära att bl.a. antalet kommuner reduceras kraftigt. När det gäller serviceproduktionen kommer man säkert att tillämpa olika lösningsmodeller och debatten om dessas inbördes prioritet kommer att fortgå livlig. Den privata sektorns kraftfulla strävanden att ta sig in på de vidsträckta marknader som den kommunala servicen erbjuder torde fortsätta och eventuellt till och med intensifieras. Å andra sidan kan det ökande antalet kriskommuner också leda till att statens roll på kommunfältet växer. Man kan på nytt överväga uppgiftsfördelningen mellan kommunerna och staten, vilket kunde ha betydande effekter på finansieringsunderlaget för de kommunala pensionerna.

Kevas verksamhet år 2012 präglas framför allt av det stegvisa ibruktageandet av det nya pensionsbeslutssystemet som leder till att man inom den offentliga sektorns pensionsproduktion använder ett enda, gemensamt system. För Kevas personal innebär detta att man måste tillägna sig nya arbetsmetoder. Vid sidan om dessa frågor som är viktiga med tanke på den interna verksamheten kvarstår målet som är att förlänga arbetskarriärerna. Åtgärderna som gäller orken i arbetet och främjande av fortsättningen i arbete går vidare och man medverkar aktivt i det allmänna utvecklingsarbetet som gäller pensionssystemet. Inom ramen för olika projekt medverkar man dessutom i utvecklingen av arbetslivet.

Förvaltningsorganen 2011

Delegationen under perioden 2009–2012

Ordinarie medlemmar	Personliga suppleanter	Ordinarie medlemmar	Personliga suppleanter
Ordförande Stadsdirektör Olavi Ruotsalainen Suonenjoki	Beredskapschef Jouko Sillanpää Helsingfors	Verkställande direktör Anssi Kujala Esbo	Ekonomichef Hilka Ruusuvirta Nurmijärvi
Vice ordförande Kommundirektör Jorma Turunen Kesälahti	Försäljningsförhandlare Hannu Laitinen Jyväskylä	Projektchef Petri Lindroos Förhandlingsorg. för offentliga sektorns utbildade FOSU rf	Förhandlingschef Simo Kekki Förhandlingsorg. för offentliga sektorns utbildade FOSU rf
Utbildningschef Miia Antin Hattula	Vicehäradshövding Timo Rajala Toijala	Intressebevakningsdirektör Marja Lounasmaa Kommunfackets union rf	Jurist Päivi Ahonen Kommunfackets union rf
JM, TM Marjo Anttoora Sastamala till 31.8.2011	SVM Asmo Maanselkä Jyväskylä	Konsult i företagsledning Jani Moliis Helsingfors	Medicine licentiat Markus Rimón Tavastehus
EM, informationschef Diana Bergroth-Lampinen Björneborg	Ekonomichef Jaana Ritamäki Pemar	Jurist, JK Heidi Nieminen Jyväskylä	Sektordirektör Eero Mattila Kouvola
Företagarrådet Risto Heikkilä Kouvola	Kommundirektör Tommi Lepojärvi Keminmaa	Mentalvårdare Juhani Nummentalo Salo	Rektor Martti Turunen Kuusamo
Projektchef Hannamari Heinonen Siilinjärvi	Verkställande direktör Juhani Juuruspolvi Rovaniemi	Lektor Lauri Nykänen Torneå	Specialjukskötare Virpi Takalo-Eskola Oulainen
Ordförande Keijo Houhala Teknik och Hälsa FKT rf	Ordförande Leila Lehtomäki Teknik och Hälsa FKT rf	Ledande skötare Tuula Partanen Villmanstrand	Avdelningsskötare Kirsi Torikka Nyslott
IT Solution Expert Maarit Immonen Kajana	Verksamhetsdirektör Pirkko Vuolle Karhe	Distriktsdirektör Tiina Rajala Kempele	Biträdande stadsdirektör Maija Kyttä Åbo
PK, kommundirektör Anita Ismark Korsnäs	Kommundirektör Tom Simola Kimitoöns kommun	Redaktör Aki Räisänen Kajana	Magister i administrativa vetenskaper Merja Leskinen Rääkkylä
Kommunalrådet Riitta Jakara Orivesi	Överinspektör Arto Seppälä S:t Michel	Driftschef Jorma Räsänen Kaavi	Riksdagsledamot Paula Sihto Ilmajoki
Biträdande stadsdirektör Harri Jokiranta Seinäjoki	Företagare Sinikka Hälli Joensuu	FM, språklärare Pia Sääski Askola	Ledare vid familjestödscentral Jorma Liukkonen Kouvola
Informatör Camilla Juntunen Laihia	Jurist Hanna Laine Helsingfors	Strategi- och finansieringsdirektör Hannu Tuittu Kotka	Företagstjänstdirektör Ismo Pöllänen Imatra
Kommundirektör Markku Koski Sievi	Verkställande direktör Jorma Pohjus Köyliö	Vice ordförande Henna Tuomikoski Tjänstemännens förhandlings- delegation TFO rf	Direktör Anne Sainila-Vaaroo Tjänstemännens förhandlings- delegation TFO rf
Specialläkare Eija Kotkavirta Kervo	Specialläkare Mia Fagerlund Björneborg	Vicehäradshövding Raimo Vistbacka Alajärvi	Riksdagsledamot Pirkko Ruohonen-Lerner Borgå

Styrelsen under perioden 2011–2012

Ordinarie medlemmar

Ordförande
Riksdagsledamot, advokat
Sampsa Kataja

Vice ordförande
Stadsdirektör
Tapani Hellstén

Stadsdirektör
Mauri Gardin

Förhandlingsdirektör
Risto Kangas

Vicehäradshövding
Paula Kokkonen

Speciallärare
Varpu-Leena Malmgren

Verkställande direktör
Sallamaari Repo

Ordförande
Tuire Santamäki-Vuori
till 31.8.2011

Sektordirektör
Pirjo Mäkinen från 24.9.2011

Verkställande direktör
Harri Virta

Personliga suppleanter

Projektchef
Kaarina Wilskman

Generalsekreterare
Sisko Seppä

Ekonomierådet
Maija-Liisa Lindqvist

Förhandlingsdirektör
Jukka Kauppala

Direktör
Juha-Veikko Kurki

Driftschef
Jorma Räsänen

Advokat
Hannu Kokko

Jurist
Keijo Tarnanen

Fastighetsombud
Oili Heino

Placeringsdelegationen under perioden 2011–2012

Medlemmar

Ordförande
Ekonomidirektör
Seppo Juntti

Vice ordförande
Överdirektör
Terttu Savolainen

Finansrådet
Tuulia Hakola-Uusitalo
finansministeriet

Förhandlande tjänsteman
Juha Majanen
finansministeriet

Professor
Minna Martikainen

Direktör
Risto Paaermaa
arbets- och näringsministeriet

Organisationsdirektör
Mika Periaho
Kommunfackets union r.f.

Direktör
Anne Sainila-Vaarno
Tjänstemännens Förhandlings-
organisation TFO r.f.

Regeringsrådet
Erik Strömberg
finansministeriet

CGR-revisor
Veli Vanhanen

Personliga suppleanter

Förvaltningsdirektör
Jonna Sillman-Sola

Kommundirektör
Sinikka Malin

Konsultativa tjänsteman
Tuomo Mäki
finansministeriet

Budgetrådet
Jouko Narikka
finansministeriet

Professor
Matti Keloharju

Lagstiftningsrådet
Kari Parkkonen
arbets- och näringsministeriet

Sektorchef
Jarkko Eloranta
Kommunfackets union r.f.

Ekonomichef
Rauno Segersvärd
Förhandlingsorganisationen för
offentliga sektorns utbildade
FOSU r.f.

Konsultativa tjänstemannen
Rainer Alanen
finansministeriet

Generalsekreterare
Sisko Seppä

Arbetsgruppen för utveckling av arbetslivet 2011

Medlemmar

Ordförande
Direktör
Pekka Palola
Tammerfors stad

Förhandlingsdirektör
Risto Kangas
Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade
FOSU r.f.

Förhandlingsdirektör
Jukka Kauppala
Teknik och Hälsa FKT r.f.

Organisationschef
Riitta Keskitalo
Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade
FOSU r.f.

Vice verkställande direktör
Eija Lehto-Kannisto
Keva

Intrössebevakningsdirektör
Marja Lounasmaa
Kommunfackets union r.f. (JYTY)

Direktör
Pertti Männistö
Keva

Verkställande direktör
Leila Pekkanen
Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä

Personalchef
Pekka Poikolainen
Kuopion yliopistollinen sairaala

Cheföverläkare
Tapio Ropponen
Keva

Direktör
Anne Sainila-Vaarno
Tjänstemännens förhandlingsorganisation TFO r.f. (SuPer)

Utvecklingschef
Jari Vettenranta
Kommunfackets union r.f. (JHL)

Sekreterare,
Forsknings- och utvecklingsdirektör
Pauli Forma
Keva

Organisation 31.12.2011

Verkställande direktör
Merja Ailus

Intern revision och riskhantering
Riskhanteringschef
Päivi Alanko

Pensionsbeslutsfunktionen

Vice verkställande direktör
Eija Lehto-Kannisto

Pensionsavdelningen
Pensionsdirektör
Eija Korhonen

Kundtjänstavdelningen
Kundtjänstdirektör
Jaana Kekäläinen

Invalidpensionsavdelningen
Pensionsdirektör
Helena Pankakoski

Avdelningen för försäkringsmedicin och rehabilitering
Chefsöverläkare
Tapio Ropponen

Juridiska ärenden
Direktör för juridiska ärenden
Anne Perälehto-Virkkala

Forskning och utveckling av arbetslivet
Forsknings- och utvecklingsdirektör
Pauli Forma

Kundstrategifunktionen

Vice verkställande direktör
Pekka Alanen

Arbetsgivartjänster
Servicedirektör
Päivi von Plato

Information
Informationsdirektör
Tero Manninen

Ekonomiförvaltning

Ekonomidirektör
Tom Kåla

Pensionsbetalningsenheten
Betalningschef
Anneli Kajas-Pätäri

Register- och betalningsandelsenheten
Register- och betalningsandelschef
Jarmo Helminen

Placeringsfunktionen

Placeringsdirektör
Ari Huotari

IT

IT-direktör
Anssi Raitanen

Förvaltningstjänster

Förvaltningsdirektör
Tapani Salmi

Personalförvaltningen

Personaldirektör
Juha Poikajärvi

Finansieringsplanering

Planeringsdirektör

Utveckling av pensionsskyddet

Direktör
Pertti Männistö

The background is a solid teal color with several large, overlapping, curved shapes in lighter shades of teal, creating a sense of depth and movement. These shapes are positioned in the upper and middle sections of the page.

Keva

PB 425

00101 Helsingfors

Telefon 020 614 21

www.keva.fi